

NEWSLETTER

WOJEWÓDZKIEJ STACJI
SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W RZESZOWIE

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z wiosennym wydaniem Newslettera Państwowej Inspekcji Sanitarnej, podsumowującym działania realizowane w pierwszym kwartale 2026 roku.

Był to czas intensywnej pracy związanej zarówno z nadzorem sanitarnym w okresie zimowym, jak i przygotowaniem do nadchodzącego sezonu wiosenno-letniego.

Prowadziliśmy liczne działania z zakresu profilaktyki zdrowotnej, promocji szczepień ochronnych oraz edukacji skierowanej do różnych grup wiekowych mieszkańców Podkarpacia.

W najnowszym wydaniu prezentujemy również przykłady współpracy z partnerami oraz inicjatywy podejmowane w odpowiedzi na aktualne wyzwania zdrowia publicznego.

Mamy nadzieję, że przygotowane podsumowanie pozwoli Państwu lepiej poznać zakres naszej codziennej pracy oraz stanie się inspiracją do świadomego dbania o zdrowie swoje i swoich bliskich.

Życzymy przyjemnej lektury oraz zdrowej, bezpiecznej wiosny!

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

RAPORT Z DZIAŁAŃ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W ROKU 2025

Na stronie internetowej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie opublikowano „Raport o stanie sanitarno-higienicznym województwa podkarpackiego za rok 2025”, będący kompleksowym podsumowaniem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowanych na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców regionu. Dokument przedstawia aktualną sytuację epidemiologiczną oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego w wielu obszarach życia publicznego.

W publikacji znalazły się m.in. informacje dotyczące chorób zakaźnych, realizacji szczepień ochronnych, bezpieczeństwa żywności, jakości wody przeznaczonej do spożycia, warunków sanitarnych w podmiotach leczniczych, placówkach oświatowych i obiektach użyteczności publicznej. Raport obejmuje również zagadnienia związane z higieną środowiska pracy, bezpieczeństwem chemicznym, higieną radiacyjną oraz działalnością edukacyjno-zdrowotną prowadzoną przez Inspekcję Sanitarną.

Opracowanie stanowi źródło wiedzy na temat najważniejszych wyzwań zdrowia publicznego w regionie oraz działań podejmowanych w celu ograniczania zagrożeń i poprawy bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańców województwa podkarpackiego.

Zapraszamy do zapoznania się z publikacją:

<https://www.gov.pl/web/wsse-rzeszow/ocena-stanu-sanitarnego-wojewodztwa-za-rok-2025>

Bezpieczne ferie 2026 – działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców

Państwowa Inspekcja Sanitarna, jak co roku, aktywnie włączyła się w realizację ogólnopolskiej akcji „Bezpieczne ferie”, której celem jest zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznego oraz zdrowego wypoczynku zimowego. Działania prowadzone w pierwszych miesiącach 2026 roku objęły szerokie spektrum inicjatyw edukacyjnych, profilaktycznych oraz kontrolnych, angażując zarówno najmłodszych uczestników ferii, jak i osoby dorosłe odpowiedzialne za ich organizację.

Oficjalnym początkiem tegorocznej edycji akcji było webinarium skierowane do organizatorów zimowego wypoczynku, które odbyło się 17 stycznia 2026 roku. Spotkanie stanowiło ważny element przygotowawczy, podczas którego omówiono najważniejsze zasady bezpieczeństwa, obowiązujące wytyczne sanitarne oraz dobre praktyki w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży.

Realizacja działań w ramach kampanii przypadła na okres od stycznia do marca i objęła aż 203 placówki, w których prowadzono bezpośrednie działania edukacyjne i profilaktyczne. Łącznie w inicjatywach udział wzięło ponad 53 tysiące osób, w tym dzieci i młodzież, nauczyciele, wychowawcy, rodzice oraz szerokie grono odbiorców w społecznościach lokalnych. Dodatkowo 65 placówek objęto działaniami informacyjnymi.

W ramach kampanii przeprowadzono liczne prelekcje, pogadanki oraz instruktaże, które stanowiły podstawową formę przekazywania wiedzy o bezpieczeństwie podczas zimowego wypoczynku. Szczególny nacisk położono na zagadnienia związane z profilaktyką zdrowotną, higieną osobistą, zapobieganiem chorobom zakaźnym oraz przeciwdziałaniem uzależnieniom. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia praktyczne, w tym wykorzystujące alkoholowe i narkotyczne, które w obrazowy sposób ukazywały skutki używania substancji psychoaktywnych.

Istotnym elementem działań była także edukacja poprzez zabawę. Organizowano konkursy, quizy, gry edukacyjne oraz zajęcia ruchowe, które angażowały dzieci i młodzież, jednocześnie wzmacniając przekaz profilaktyczny. W wielu placówkach odbywały się również warsztaty z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz spotkania z przedstawicielami służb mundurowych, takich jak policja i straż pożarna.

Bezpieczne ferie 2026 – działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców

Równoległe prowadzono szeroko zakrojone działania informacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa. Tworzono punkty informacyjne i stoiska edukacyjne, dystrybuowano materiały w postaci ulotek, plakatów i broszur, a także aktywnie wykorzystywano strony internetowe oraz media społecznościowe do promowania zasad bezpiecznego wypoczynku. Dzięki temu możliwe było dotarcie do jeszcze większej liczby odbiorców.

Nieodłącznym elementem akcji był również nadzór sanitarny nad miejscami wypoczynku zimowego. W wielu powiatach prowadzono wizytacje oraz kontrole, które pozwalały ocenić warunki pobytu dzieci i młodzieży oraz przestrzeganie obowiązujących standardów bezpieczeństwa. Działania te dokumentowano w formie protokołów, raportów oraz fotorelacji.

Po zakończeniu kampanii przeprowadzono działania monitoringowe i ewaluacyjne. Analizowano opinie partnerów oraz uczestników, zbierano informacje zwrotne i oceniano skuteczność podejmowanych inicjatyw. Wnioski wskazują jednoznacznie, że kampania spotkała się z bardzo pozytywnym odbiorem, a zastosowanie aktywnych i angażujących form edukacji znacząco wpłynęło na wzrost świadomości zdrowotnej i bezpieczeństwa wśród uczestników.

Bezpieczne ferie 2026 – działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców

Akcja „Bezpieczne ferie 2026” pokazała, jak istotna jest współpraca wielu instytucji – od placówek oświatowych, przez samorządy, po służby i organizacje społeczne. Kompleksowe podejście do tematu bezpieczeństwa pozwoliło objąć działaniami nie tylko dzieci i młodzież, ale także dorosłych – rodziców, opiekunów i organizatorów wypoczynku.

Realizacja tegorocznej edycji kampanii potwierdza zasadność kontynuowania tego typu inicjatyw w przyszłości. Systematyczna edukacja i profilaktyka, prowadzona w sposób atrakcyjny i dostosowany do odbiorców, stanowi kluczowy element budowania świadomości zdrowotnej i kształtowania bezpiecznych postaw w społeczeństwie.

Senior w roli głównej – zdrowie, aktywność i świadome życie po 60. roku życia

Program „Senior w roli głównej” to kompleksowa inicjatywa Głównego Inspektoratu Sanitarnego, która odpowiada na rosnące wyzwania zdrowotne związane ze starzeniem się społeczeństwa. Opracowany na podstawie analizy sytuacji demograficznej i epidemiologicznej, wskazuje kluczowe obszary wymagające wsparcia oraz proponuje konkretne działania poprawiające jakość życia osób starszych.

Głównym celem programu jest wzmocnienie kompetencji zdrowotnych seniorów poprzez przekazywanie rzetelnej, opartej na dowodach naukowych wiedzy. Inicjatywa promuje zdrowy styl życia, obejmujący prawidłowe odżywianie, regularną aktywność fizyczną dostosowaną do możliwości, a także dbałość o zdrowie psychiczne i dobrostan. Istotnym elementem programu jest również rozwijanie umiejętności poznawczych oraz zwiększanie świadomości w zakresie wczesnego rozpoznawania zmian otępiennych.

Program porusza także ważne zagadnienia związane z profilaktyką chorób zakaźnych, w tym szczepieniami, jednocześnie przeciwdziałając dezinformacji zdrowotnej. Uczy seniorów krytycznego myślenia oraz bezpiecznego korzystania z Internetu, co ma szczególne znaczenie w dobie powszechnego dostępu do informacji o różnej jakości.

„Senior w roli głównej” skierowany jest do osób powyżej 60. roku życia, niezależnie od miejsca zamieszkania czy statusu społecznego. Do współpracy zaproszone są również instytucje i organizacje działające na rzecz seniorów, takie jak Uniwersytety Trzeciego Wieku, domy kultury czy stowarzyszenia.

Realizacja programu odbywa się przy współpracy jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym, a także organizacji zaangażowanych w aktywizację osób starszych. Dzięki szerokiemu partnerstwu możliwe jest dotarcie do dużej grupy odbiorców i skuteczne wspieranie ich w podejmowaniu działań na rzecz zdrowia.

#MłodziŚwiadomi – wiedza, która chroni zdrowie i życie

Program #MłodziŚwiadomi to inicjatywa edukacyjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która odpowiada na rosnące wyzwania zdrowotne związane ze wzrostem zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową. Powstał z myślą o zwiększeniu świadomości społecznej oraz ograniczeniu ryzykownych zachowań wynikających z niewiedzy i dezinformacji.

Współczesne badania wskazują, że poziom wiedzy na temat chorób przenoszonych drogą płciową wciąż jest niewystarczający. W przestrzeni publicznej funkcjonuje wiele mitów, które mogą prowadzić do bagatelizowania zagrożeń i podejmowania nieodpowiedzialnych decyzji. Program #MłodziŚwiadomi ma na celu uporządkowanie tej wiedzy i przekazanie rzetelnych informacji opartych na aktualnych danych naukowych.

Inicjatywa skierowana jest przede wszystkim do uczniów szkół ponadpodstawowych, studentów oraz grup zawodowych szczególnie narażonych na zakażenia. Uczestnikami mogą być także wszystkie osoby zainteresowane poszerzeniem swojej wiedzy w zakresie zdrowia seksualnego.

W ramach programu specjaliści Państwowej Inspekcji Sanitarnej wyjaśniają, jakie choroby mogą być przenoszone podczas kontaktów intymnych, jak rozpoznawać ich objawy oraz gdzie szukać pomocy w przypadku podejrzenia zakażenia. Duży nacisk położony jest na konsekwencje zdrowotne nieleczonych infekcji oraz możliwości ich skutecznej profilaktyki.

Istotnym elementem programu jest również obalanie mitów dotyczących zakażeń, w tym wirusa HIV. Uczestnicy dowiadują się m.in., że do zakażenia nie dochodzi przez codzienne kontakty, takie jak podanie ręki czy korzystanie ze wspólnych przestrzeni, a także poznają znaczenie nowoczesnych metod leczenia i profilaktyki.

Program podkreśla, że szybka diagnostyka i leczenie chorób przenoszonych drogą płciową są kluczowe dla uniknięcia poważnych konsekwencji zdrowotnych, takich jak niepłodność czy nowotwory. Ważnym aspektem jest również odpowiedzialność za zdrowie swoje i innych, w tym informowanie partnerów o ewentualnym zakażeniu.

Monitoring jakości wód – badania chemiczne i mikrobiologiczne w ramach projektu Water Watch

Interreg

Współfinansowany
przez Unię Europejską

WaterWatch

NEXT Polska – Ukraina

W ramach działań dotyczących projektu „Monitorowanie jakości wody surowej używanej do produkcji wody pitnej i rekreacyjnej pod kątem zagrożeń chemicznych i mikrobiologicznych, w tym czynników wywołujących choroby zakaźne, wynikających z działalności ludzkiej” realizowanego przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie, w bieżącym roku pobrano z rzeki Wisznia – 16 próbek wody oraz z rzeki Szkło – 24 próbki.

Wykorzystano specjalistyczny sprzęt zakupiony z funduszu projektu: przenośny aparat do pobierania próbek autosampler z wyposażeniem, chłodziarki samochodowe. Transport próbek przeprowadzono z wykorzystaniem oznakowanego samochodu, zakupionego do celu projektowego.

Monitoring jakości wód – badania chemiczne i mikrobiologiczne w ramach projektu Water Watch

Interreg

Współfinansowany
przez Unię Europejską

WaterWatch

NEXT Polska – Ukraina

Dotychczas, opracowano 40 próbek wody w zakresie badań:

- bakteriologicznych, wykrywano bakterie wskaźnikowe grupy coli, *Escherichia coli*, enterokoki kałowe
- epidemiologicznych, identyfikowano udział mikroorganizmów chorobotwórczych, m. in. *Salmonella*, *Shigella*, *Campylobakter*, *E. coli* biegunkotwórcze
- molekularnych, oznaczano obecność materiału genetycznego chorobotwórczych bakterii, wirusów i pasożytów. W wymienionych badaniach wykorzystano zakupione odczynniki, materiały pomocnicze oraz wyposażenie: ciepłarki/ komory laminarne, komory PCR, pipety automatyczne, dozowniki, system próżniowy do filtracji próbek, zestaw filtracyjny próżniowy szklany
- instrumentalnych, analizowano zawartość bisfenolu A, z użyciem chromatografu cieczowego sprzężonego ze spektrometrem mas typu potrójny kwadrupol (LC – MS/MS) zakupiony w projekcie

W kwietniu, organizowane są dalsze działania związane z pobieraniem próbek i analizy wody z obu rzek. Planowane jest także, nagranie krótkiego materiału filmowego dokumentującego przebieg działań projektowych, który zostanie udostępniony w mediach społecznościowych Lidera projektu.

Karta z historii...

Zygmunt Dąbrowski

7 maja 2026 roku minie dokładnie 29 lat od śmierci lekarza medycyny Zygmunta Dąbrowskiego – Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dla województwa krośnieńskiego. Wśród licznych osiągnięć i zasług, warto podkreślić te najważniejsze: organizacja bazy szpitala i przychodni powiatowej, pogotowia ratunkowego, pierwszych ośrodków zdrowia na Ziemi Bieszczadzkiej oraz organizacji od podstaw Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sanoku.

Zygmunt Dąbrowski urodził się 9 sierpnia 1929 roku w Sanoku. W 1955 roku ukończył Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Lublinie i rozpoczął praktykę lekarską w Ustrzykach Dolnych. Od 1963 roku rozpoczął zakrojone na szeroką skalę działania, zmierzające do powstania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sanoku. W zamyśle miał to być całkiem nowy kierunek działania, skupiony w głównej mierze na walce z chorobami zakaźnymi oraz szerzeniem działań profilaktycznych.

Rok później 1964 r. Zygmunt Dąbrowski objął stanowisko dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej dla powiatu sanockiego. Dzięki swoim umiejętnościom, zgromadził wokół siebie wielu wybitnych fachowców co w połączeniu z wykwalifikowanym personelem skutkowało otwarciem w 1966 r. działalności laboratoryjnej. Dzięki swoim prężnym działaniom na rzecz ochrony zdrowia w 1973 roku został powołany na dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej dla powiatu bieszczadzkiego.

Całokształt prac, które wykonywał zostały dostrzeżone przez ówczesne władze i tym samym od września 1975 roku Zygmunt Dąbrowski pełnił funkcje dyrektora Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej będąc równocześnie Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym dla województwa krośnieńskiego. Jego ostatnim osiągnięciem datowanym na 15 styczeń 1997 roku, było utworzenie w Barwinku na granicy polsko-słowackiej całodobowego Punktu Granicznej Kontroli Sanitarnej.

Dzięki swojej determinacji i ogromnemu zaangażowaniu, przy wsparciu lokalnych władz stworzył nowoczesny ośrodek przeciwepidemiczny. Oprócz bazy szpitalnej i przychodni, powstała także rozbudowana sieć Terenowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych w Brzozowie, Jaśle, Krośnie i Sanoku. Zygmunt Dąbrowski sumiennie doglądał każdej rozpoczętej inwestycji, w ten sposób zostawiając w każdym z tych miejsc część swojego życia.

Karta z historii...

Zygmunt Dąbrowski

Swoją wieloletnią pracą i postawą, na rzecz ochrony zdrowia, uzyskał uznanie nie tylko wśród przyjaciół i współpracowników, ale także wśród władz resortowych i administracyjnych. W dowód wdzięczności za wszystkie zasługi, otrzymał wiele wyróżnień oraz odznaczeń w tym: Złoty Krzyż Zasług, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, tytuł zasłużonego Lekarza PRL.

Pracę zawodową dzielił z pracą na rzecz ochrony zdrowia poprzez aktywne członkostwo w Polskim Towarzystwie Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych, Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych oraz Polskiego Towarzystwa Lekarskiego.

Oprócz troski o losy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Zygmunt Dąbrowski cechował się także pracowitością oraz postawą. Był orędownikiem działań na rzecz profilaktyki zdrowia, którą starał się zarazić nie tylko ludzi dorosłych, ale także dzieci i młodzież. Swoje obowiązki traktował jako służbę. Każda wpływająca skarga była pretekstem do podjęcia wyczerpanych prac na rzecz jej usunięcia bądź likwidacji. Wielokrotnie swoją postawą pokazywał, że podejmowane działania nie wynikały tylko z racji pełnionego stanowiska, ale z misji niesienia pomocy innym często wykraczającej poza posiadane kompetencje. Podobnego podejścia do rozwiązywania problemów uczył także swoich podwładnych twierdząc, że w zapobieganiu choroby lub jej zwalczeniu nigdy nie można zrobić za dużo.

Odszedł nie tylko człowiek, przyjaciel, ale także wspaniały lekarz, który swoim życiem udowodnił, że warto pomagać drugiemu człowiekowi. Spuścizna jaka pozostawił po sobie, była fundamentem do dalszego rozwoju struktur Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ale także służby zdrowia południowej części województwa podkarpackiego.

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

